ಮೊರಾಕೊ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಭೇಟಿ (ನವೆಂಬರ್ 18-21, 2025)

ನವೆಂಬರ್ 26, 2025

ಭಾರತದ ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಡಾ. ನೀನಾ ಮಲ್ಹೋತ್ರಾ ಅವರು 2025 ನವೆಂಬರ್ 18- 21 ರವರೆಗೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕೊ ನಡುವೆ ನಿಯಮಿತ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೊರಾಕೊ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು, ಈ ಭೇಟಿಯು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ತೊಡಗುವಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆವೇಗ ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿತ್ತು.

2. ವಿದೇಶಾಂಗ ವ್ಯವಹಾರಗಳು, ಆಫ್ರಿಕನ್ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕನ್ ವಲಸಿಗರ ಸಚಿವಾಲಯದ ರಾಯಭಾರಿ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಶ್ರೀ ಫೌದ್ ಯಾಜೌಗ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಅವರು, ರಾಜಕೀಯ ಸಂವಾದ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತಾ ಸಹಕಾರ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜನರ ನಡುವಿನ ವಿನಿಮಯ ಸೇರಿದಂತೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ಶ್ರೀ ಒಮರ್ ಕದಿರಿ ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಮಿಸ್ ನೆರ್ಝಾ ರಿಕಿ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕೊಗೆ ಭಾರತದ ರಾಯಭಾರಿ ಶ್ರೀ ಸಂಜಯ್ ರಾಣಾ ಅವರು ಕೂಡಾ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ನಡುವೆ ನಿಯಮಿತ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಅನುಕೂಲಕರ ದಿನಾಂಕದಂದು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಸುತ್ತಿನ ವಿದೇಶಾಂಗ ಕಚೇರಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

3. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಅವರು ಯುವ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಸಚಿವ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಶ್ರೀ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಮೆಹ್ದಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ, 2026-27 ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕೊದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳು, ಯುವ ವಿನಿಮಯಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಹಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ 70 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಮೊರಾಕೊದ ಗೇಮಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ ಸಚಿವ ಬೆನ್‌ಸೆಡ್, ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು, ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಯುವ ತೊಡಗುವಿಕೆಗಳು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಲವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

4. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಇಂಧನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರಾದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಿಸ್ ಲೀಲಾ ಬೆನಾಲಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಮೈತ್ರಿ (ISA) ಸೇರಿದಂತೆ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರದ ಅವಕಾಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಇಂಧನ-ಪರಿವರ್ತನಾ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಲವಾದ ಪೂರಕತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ITEC ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿಗಳು, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದ ತೊಡಗುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ-ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) 2026 ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ಮುಂಬರುವ ಭಾರತ ಇಂಧನ ವಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವಂತೆ ಸಚಿವೆ ಬೆನಾಲಿಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದರು.

5. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಚಿವಾಲಯದ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಶ್ರೀ ಒಮರ್ ಜ್ವಿರಾ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರು. ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ ವಿನಿಮಯಗಳನ್ನು ಆಳಗೊಳಿಸುವುದು, ಜೊತೆಗೆ ಫಾರ್ಮಾಸ್ಯುಟಿಕಲ್‌ಗಳು, ಆಟೋಮೊಬೈಲ್‌ಗಳು, IT ಸೇವೆಗಳು, ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ-ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಪಾಲುದಾರರಾದ OCP ಗುಂಪಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು CEO ಶ್ರೀ ಮೊಸ್ತಫಾ ಟೆರಾಬ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪೂರೈಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ರಸಗೊಬ್ಬರ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವ್ಯ ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮಗಳು, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಆಹಾರ-ಭದ್ರತಾ ಸಹಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

6. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕೊ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಪರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತವೆ, ಇದು 2015 ರಲ್ಲಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಕಿಂಗ್ ಮೊಹಮ್ಮದ್ vi ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಗಮನಾರ್ಹ ವೇಗವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತದ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ, ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ 40 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ವಲಯಗಳಾದ್ಯಂತ ವಿಸ್ತರಿಸಿವೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಮಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮೂಲಕ 2027 ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ 70 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕೊ ಯೋಜಿಸಿವೆ.

7. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ (ದಕ್ಷಿಣ) ಡಾ. ನೀನಾ ಮಲ್ಹೋತ್ರಾ ಅವರ ಮೊರಾಕೊ ಭೇಟಿಯು ಹಂಚಿಕೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪರಸ್ಪರ ಗೌರವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಮೊರಾಕೊ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಡುವೆ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿತು ಹಾಗೂ ನಿಯಮಿತ, ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಂಪರ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಆವೇಗವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ವ್ಯಾಪಾರ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಜನರ ವಿನಿಮಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಾಢಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ತಮ್ಮ ದೃಢ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದರು.

ರಬಾತ್

ನವೆಂಬರ್ 26, 2025